

ИСТОРИЈА КАЛЕНДАРСКОГ ПИТАЊА

Милош Миловановић

Математички институт САНУ

milosm@mi.sanu.ac.rs

Милош Миловановић

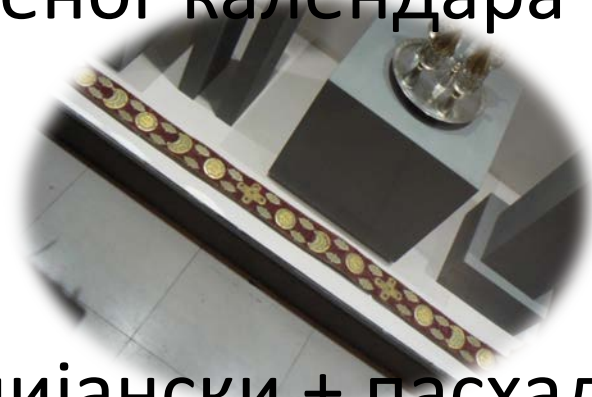
ПИТАЊЕ КАЛЕНДАРА
У СВЕЛОСТИ ПРЕДАЊА
СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ

САДРЖАЈ

- УВОД
- ФЕНОМЕНОЛОГИЈА ВРЕМЕНА
- ПРЕДСКАЗИВАЊЕ И ПРОРОШТВО
- О БРОЈУ И МЕРИ
- АСТРОНОМСКИ ОСНОВИ КАЛЕНДАРА
- **ИСТОРИЈА КАЛЕНДАРСКОГ ПИТАЊА**
- БОГОСЛУЖБЕНО ПРАВИЛО КАЛЕНДАРА
- СПИРАЛНО ВРЕМЕ ЕСХАТОНА
- САМООРГАНИЗАЦИЈА
- ТРИЈАДОЛОШКА ТЕОРИЈА БРОЈА
- РЕФОРМА КАЛЕНДАРА
- ЗАКЉУЧАК

ПИТАЊЕ КАЛЕНДАРА

- Календар новог стила (грегоријански!)
- Календар старог стила (јулијански?)
- Пасхално правило црквеног календара
 - Равноднев (тропски)
 - Уштап (лунарни)
 - Недеља (седмични)
- **Никејски календар = јулијански + пасхалија**
 - Грегоријански календар = никејски - пасхалија

УСВАЈАЊЕ НОВОГ СТИЛА

- Нестанак српске државности уласком у СХС
- Закон о изједначењу старог и новог стила
 - Донет 10. (23) јануара 1919. године
 - Стари стил престаје 16. (29) јануара 1919. године
 - Нови стил наступа 15. (28) јануара 1919. године
- Обнова српске државности
 - Празници старог стила Божић, Сретење, Велики петак, Васкрс, Васкршњи понедељак
 - Празници новог стила 1-2. јануар, 1-2. мај

ОПСТАНАК СТАРОГ СТИЛА

- Константа историјског дејства
- Одговор СПЦ на календарско питање
 - Континуитет богослужбене и историјске свести
- Догађаји који се откривају у старом стилу
 - Резолуција Информбироа на Видовдан 1948. године
 - Милошевићева и Ђинђићева смрт у 1. недељи поста
 - Устанак у Србији на Ивањдан 1941. године
 - Дејтонски споразум на Аранђеловдан 1995. године
 - Крсна слава ЈСО и Слободана Милошевића

ПИТАЊЕ ИДЕНТИТЕТА

- Верског, историјског, националног...
- Нит предања које синхронизује слојеве
- Расцеп међу слојевима није узео маха
- Седми васељенски сабор (иконопоштовање)
- Календар је предмет свештеног позива
 - Понтифекс максимум Јулије Цезар
 - Свети оци Никејског сабора
 - Понтифекс оптимаксимум Гргур XIII

ЈУЛИЈАНСКИ КАЛЕНДАР

Ти, царе, виде а то лик велик; велик бејаше лик и светлост му силна, и стајаше према теби, и страшан бејаше за очи. Глава томе лику бејаше од чистога злата, прси и мишице од сребра, трбух и бедра од бронзе. Голијени му од гвожђа, а стопала које од гвожђа које од земље. Ти гледаше докле се одвали камен без руку, и удари лик у стопала гвоздена и земљана, и сатре их. Тада се сатре и гвожђе и земља и бронза и сребро и злато, и поста као плева на гумну у лето, те га однесе ветар, и не нађе му се место; а камен, који удари лик, поста гора велика и испуни сву земљу.

- Пророк Данило

ЕГИПАТСКИ КАЛЕНДАР

- Епоха египатске хронологије 19. јул 4241.пне
 - Сотисов циклус соларног календара од 1460 година
- Сунце сунаца Сиријус (Сотис)
- Година од 365 дана = $12 \times 30 + 5$ епагоменских
 - Озирис, Изида, Хорус, Тифон, Нефтис
- Изведен из лунисоларног календара
 - Наставио постојати у пољопривреди и обредима
 - Интеркаларни месец кад год почиње пре соларне
 - Подела соларне године на месеце

КАНОПСКИ УКАЗ

- Хеленизам Македонског Царства
- Египат под Птоломејевићима
- Табла из Таниса откривена 1866. године
 - Немачки археолог Карл Рихард Лепсиус
 - Исписана на два језика и три писма
 - 7. марта 238. године пне у предграђу Канопи
 - Сабор свештеника у славу Птоломеја и Беренике
 - Увођење преступне године (свака четврта)
 - Интеркалационо правило се приписује Аристраху

АЛЕКСАНДРИЈСКИ АСТРОНОМИ

- Аристрах са Самоса
 - По неким тврдњама заговорник хелиоцентризма
 - Сачувани спис заступа геоцентрично становиште
- Хипарх са Родоса
 - Утврдио прецесију (лат. praecessio – предњачење)
- Ератостен из Кирене
 - Израчунао полупречник Земље
- Созиген
 - Установио царски календар Рима

КАЛЕНДАР РИМСКОГ ЦАРСТВА

- Цезар постаје понтифекс максимумс 63. пне
 - Свештено звање које је попримило политички значај
 - Радње скопчане са календарском проблематиком
- Кеопатра посећује Рим 47. године пне
 - У пратњи се нашао астроном Созиген
- Јулијанска реформа календара Републике
 - Ступила на снагу 1. јануара 45. године пне

НАСТАНАК РИМСКОГ КАЛЕНДАРА

- Оснивање Рима 753. пне (Ромул)
 - Година од 304 дана распоређених у десет месеци
 - Martius, Aprilis, Maius, Iunius (римска бочанства)
 - Quintilis, Sextilis, September, October, November, December
 - Година не представља циклус (епагоменски дани)
 - Међувреме је коришћено за лунисоларну интеркалацију
 - Месец је деоница године од 30 или 31 дан
- Реформа календара (Нума Помпилије)
 - Придодати месеци Ianuarius, Februarius, Intercalaris
 - Интеркаларни месец сваке друге године 22/23 дана
 - Након 24. фебруара

КАЛЕНДАР РИМСКЕ РЕПУБЛИКЕ

- Цезар у својству понтифекса максимуса
 - Три пута је пропустио да дода инетркаларни месец
 - $2 \times 22 + 23 = 67$ изостављених дана
 - Плод срачунате намере да почетак буде јануар
- *Ultimus annus confusionis* (46. година пне)
 - Придодато је $67 + 23 = 90$ дана вишка
 - » од 1. јануара 46. до 1. јануара 45. пне
 - » *Intercalaris* (23 дана)
 - » *Unidecembar* (33 дана), *Duodecembar* (34 дана)

ГОДИНА ПОМЕТЊЕ

- 708. година од оснивања Рима (46. пне)
 - 365 дана који су отпочели мартом
- 709. година од оснивања Рима (45. пне)
 - 366 дана који су отпочели јануаром

707. а.и.с. (47. г. п.н.е.)		708. а.и.с. (46. г. п.н.е.)		709. а.и.с. (45. г. п.н.е.)	
				Ianuarius	31
				Februarius	30
Martius	31	Martius	31	Martius	31
Aprilis	29	Aprilis	29	Aprilis	30
Maius	31	Maius	31	Maius	31
Iunius	29	Iunius	29	Iunius	30
Quinctilis	31	Quinctilis	31	Quinctilis	31
Sextilis	29	Sextilis	29	Sextilis	30
September	29	September	29	September	31
October	31	October	31	October	30
November	29	November	29	November	31
December	29	December	29	December	30
Ianuarius	29				
Februarius	28				
Intercalaris	23				
		Unidecember	33		
		Duodecember	34		
УКУПНО	378	УКУПНО	365	УКУПНО	366

ЦЕЗАРЕВА СМРТ

- **Континуитет републиканског календара**
 - Примењивост јулијанског у пролептичком датованју
- **710 године од оснивања Рима (44. пне)**
 - Цезар је убијен 15. марта (мартовске иде)
- **Сенат је Quinctilis преименовао у Iulius**
 - Цезар је рођен 13. јула 100. године пне

УСТАНОВЉЕЊЕ ЦАРСТВА

- Аристрахова година ($365 \frac{1}{4}$ дана)
- Октавијан установио правило преступања
 - Изоставио интеркалацију од 8. пне до 8. године
- Augustus (лат.) – величанствен, узвишен
- Сенат је Sextilis изменио у Augustus (31)
- Соларни календар Римског Царства

July							August						
S	M	T	W	T	F	S	S	M	T	W	T	F	S
			1	2	3	4							1
5	6	7	8	9	10	11	2	3	4	5	6	7	8
12	13	14	15	16	17	18	9	10	11	12	13	14	15
19	20	21	22	23	24	25	16	17	18	19	20	21	22
26	27	28	29	30	31		23	24	25	26	27	28	29
							30	31					
☉:1 ☽:6 ☽:15 ☽:24 ☽:31							☉:8 ☽:14 ☽:22 ☽:28						

December						
S	M	T	W	T	F	S
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

☉:3 ☽:11 ☽:18 ☽:25

January						
S	M	T	W	T	F	S
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

☉:4 ☽:13 ☽:20 ☽:26

НИКЕЈСКИ КАЛЕНДАР

- Први васељенски сабор 325. у Никеји
- Календар Римског Царстава постао црквени
- Ширење Јеванђеља по Евроазији и Африци
 - *Идите дакле и научите све народе*
 - Календар Словена (Александар Видосављевић)

СЛОВЕНСКИ КАЛЕНДАР

- Лунисоларна година (354 или 384 дана)
 - Четири доба (90 дана = 3 месеца)
 - 1 празник + 40 месојеђа + 9 поклада + 40 поста
 - 6 дана заједничких претходној и наредној години
- Нова година 25. децембра (Божих)
- Континуитет словенског календара у никејском
- Римски републикански календар (304 дана)
 - + 1 празник + 40 месојеђа + 9 поклада = 354 дана
 - 24. фебруар (мартовски почетак године)

КАЛЕНДАРСКА НЕДЕЉА

- Дани чији су називи словенског порекла
 - Недеља
 - Понедељак
 - Уторак
 - Среда
 - Четвртак
 - Петак
- **Субота**

ШАБАТ

- Шабатум (вав.) – 15. дан месеца (пун)
 - Дан починка у срцу
 - Шабату – испунити
- Шабатон (јев.) – суботњи, суботолики
 - Односи се на суботњи дан и пун месец (жетва)
- Уштап (срп.) – месечева пунота
 - Ужба код Никодима Милаша

СЕДМИЦА

- Постање = шестоднев + субота
 - *Почину Бог од свих дела својих која учини.*
 - *Сећај се дана одмора да га светкујеш*
- Суботња година (шабата)
 - *А седма година нека буде субота за одмор земљи; немој сејати у пољу своје, ни резати винограда*
 - Власник се одрицао плодова са своје земље
 - Повериоцима се препоручивало да опросте дугове

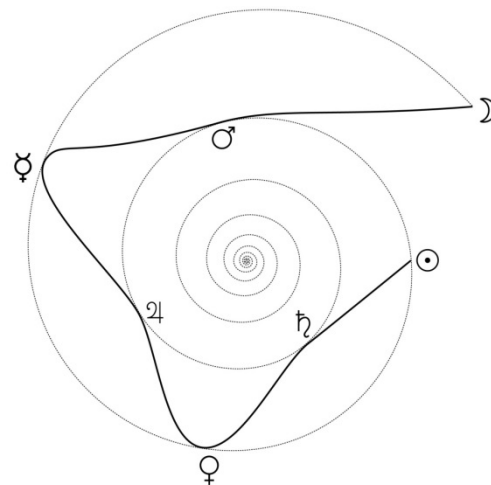
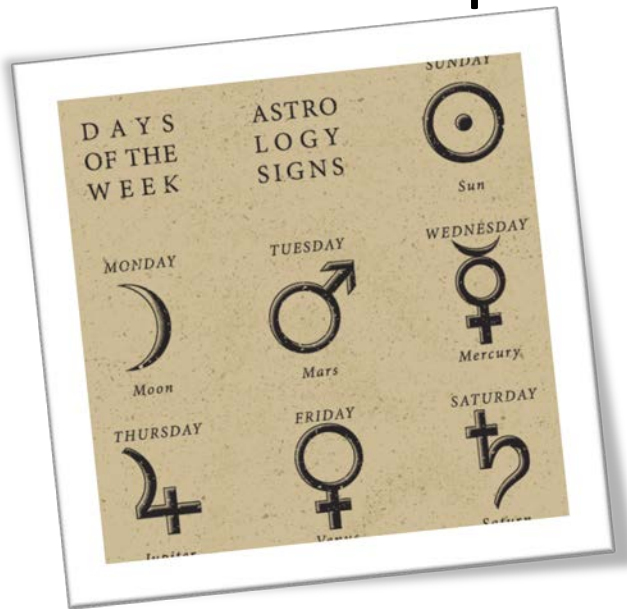
ЈУБИЛАРНА ГОДИНА

- Педесета година (након седам седмогодишњих циклуса)
 - Јовел (јев.) – оновски рог

Онда заори у рог! У седмом месецу десетог дана тога месеца на Дан очишћења, нека затруби труба по свој земљи вашој. И посветите педесету годину и прогласите слободу по земљи свима који у њој живе; то нека вам је разрешна година. И тада се вратите свако на своју баштину и сваки у род свој вратите се. Та педесета година да вам је разрешна, немојте сејати нити жањите што те године само роди нити берите грозђа у виноградима необрезаним. Јер разрешна година нека вам је света; са сваког поља једите род његов. Те разрешне године да се врати свако на своју баштину. И ако продаш шта ближњему своме или купиш што од ближњега, не варајте један другог. Према броју година по разрешној години купуј од ближњега свога и према броју година по разрешној години нека ти продаје. Што више буде година, то ће цена бити већа ономе што купујеш, а што мање буде година то ће мања бити цена јер ти се продаје број летина. Зато не варајте један другог него се бојте Бога свога; јер сам ја Господ Бог ваш

ПЕДЕСЕТНИЦА

- Период од Васкрса до Духова
 - Педесет = седам недеља
 - Васкрсење (осми дан)
 - Недељни јубилеј (срипална аритметика)
- Планетарна седмица у Римском Царству

ЈУСТИН ФИЛОЗОФ

На дан Сунца се окупљамо у Цркву јер је то први дан у који је Бог, исковавши га из тмине и пуког ништавила, створио свет, а Исус Христ Спаситељ наш на исти дан је васкрсао из мртвих. Јер је Он распет на дан који је претходио Сатурновом, а након Сатурновог – што је дан Сунца – јавивши се апостолима и ученицима његовим, поучио их је стварима које смо вам пренели

НЕДЕЉНИ ЈУБИЛЕЈ

*Ми празнујемо Дан господњи, објашњава
Максим Торински у V веку, јер је у тај дан
Спаситељ као излазеће сунце које разгони
самртну таму засијао светлошћу
васкрсења, па је зато овај дан од људи
назван дан Сунца будући да га обасјава
Христос – Сунце правде*

- Максим Торински

КОНСТАНТИН ВЕЛИКИ (7. март 321)

На часни дан Сунца нека се градска управа и народ који живи у градовима одмарају и нека све радионице буду затворене. Међутим, на селу, сељаци који се баве земљорадњом могу слободно наставити своје послове, јер се дешава да неки други дан није толико погодан за сетву или за рад у винограду; нека се обављају такви послови како не би пропали благослови које нам небо шаље.

ДАН ГОСПОДЊИ

Све што је требало чинити у суботу, ми смо пренели на Дан господњи, као погоднији дан који има превенство и ужива већи углед од јеврејског шабата.

- Јевсевје Пмафил
- Први васељенски сабор у Никеји
 - од 20. маја до 25. јула 325. године
- Стари завет није познавао недељни јубилеј

ПАСХАЛНО ПРАВИЛО

- Скинут је са крста уочи Пасхе (15. нисана)
 - Уштап и субота Страсне седмице
 - Васкрс је јубилеј на уштап
- Нисан (авив) – месец класова
 - Пролећна равнодневница
- Васкрс је јубилеј на уштап равноднева

ПРОПИС АПОСТОЛСКИХ УСТАНОВА

Сви ви браћо, искупљена крвљу Христовом, дужни сте празновати дан Пасхе тачно и веома брижно после равнодневнице, како се успомена на једно страдање не би вршила два пута годишње и како бисмо један пут умрлога годишње помињали само један пут. Тако исто убудуће избегавајте празновање овога празника са Јеврејима, јер ми више немамо ничега заједничког са њима који се варају у рачунању времена за које држе да им је тачно као што се у сваком погледу варају и од истине удаљују.

МАКСИМ ТРПКОВИЋ

Учествовао је у свим ратовима, а по повратку из Ножидера где је у заробљеничком логору провео годину и по, он као нежења и због слабог здравља Београд током дуге и тешке окупације до ослобођења није напуштао придружујући се његовим мученицима. Последње дане живота провео је у беди, јер је неко време био у пензији из које се тешком муком и по молби опстанка ради једва вратио у службу где га је смрт затекла.

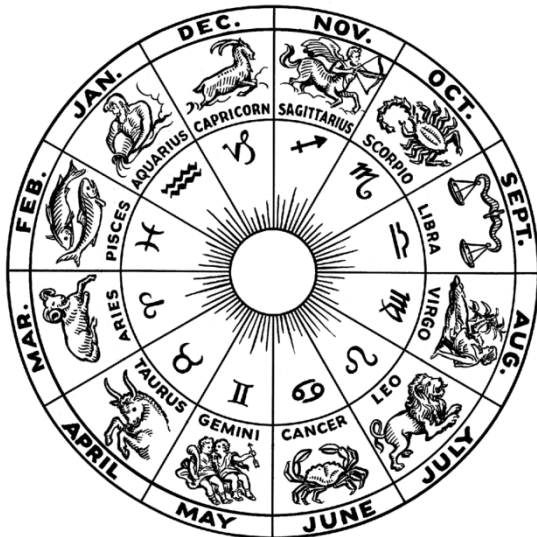
- Прота Михаило Поповић

УВРЕЖЕНЕ ЗАБЛУДЕ

- Васкрс се мора славити након Пасхе
 - Више пута је слављен пре Пасхе
 - Јеврејски календар (360. године)
- Васкрс се никад не слави на уштап
 - Што чешће празновање на уштап
 - Без обзира на јеврејску пасху
 - Александријска црква
- Васкрс се никад не слави на равноднев
 - Од 22. марта до 25. априла
 - Пасхални равноднев 22. марта

ПАСХАЛНИ РАВНОДНЕВ

- Јулијански календар
 - Сидерички соларни календар
- Никејски календар
 - Сидеротропски лунисоларни календар
- 22. март (♈-тачка током II века)
 - Тропски и Сидерички зодијак (Клаудије Птоломеј)
 - 12 знакова × 30° (календар)
 - Прецесија ♈-тачке (Хипарх)

МИРОТВОРНИ КРУГ

- Велики индиктион $4 \times 7 \times 19 = 532$ године
 - Indictus (лат.) – потказ
- Метонов циклус (19 лунисоларних година)
 - 7 преступних са уметнутим месецом

Овај колективни рад, по свему судећи, бројних незнатних аутора, обављен је тако да је до сада остао непревазиђен. Каснија римска пасхалија, које се данас придржавају западни народи, у поређењу са александријском је гломазна и незграпна до те мере да то подсећа на рад наивца и уметничку представу истог предмета изложене једно поред другог. Поврх тога, та ужасно компликована направа још и не остварује задати јој циљ.

- Михаил Предтеченский

ГРЕГОРИЈАНСКИ КАЛЕНДАР

- Велики раскол (8. члан у Симболу вере)
 - Filioque (лат.) – Свети Дух исходи од Оца и Сина
 - Узаамно анатемисање 1054. године
 - Папа Лав IX и патријарх Михаил Керуларије
 - Одступање од никејског календара
- Православно предање
 - Отац је монархистичко начело Тројице
 - Происходи остале личности
- Римокатолицизам
 - Општа природа божанства објављена Христом
 - Језуанизам близак мимоцрквеном неоплатонизму

НАЈАВЕ РЕФОРМЕ

- Базелски сабор 1437. године
 - Комисија предвођена кардиналом Кузанским
- Преговори о унији у Ферари и Фиренци
 - Проглашена 6. јула 1439. године (дел Фјоре)
 - Кардинал Цезарини и архиепископ Висарион
 - 31 представник и византински цар Јован VIII
 - Ефешки митрополит Марко није потписао
 - Српски патријарх Никон није присуствовао
- Хроничар сабора Силвестар Сиропул

ФИРЕНТИНСКА УНИЈА

Ја сам сусед са латинима и често сам са њима долазио у додир; разговарао сам са њима и знам тачно и речи њихове и намере и начине; знајући дакле добро и њих и све њихово, нећу послати изасланика на Сабор

- Деспот Ђурађ Бранковић

...да ће се благодаћу и силом божијом псеудоунија врло брзо распасти

- Свети Марко Ефешки

ПАПА ГРГУР XIII

- 1572. године ступио на папски трон
- Гуљелмо Сирлето – председник комисије
- Папска була од 24. фебруара 1582. године
- Понтифекс оптимаксимус
- Година исправке 1582.

ГРЕГОРИЈАНСКА РЕФОРМА

- Срећњење равноднева и тропске \mathcal{V} -тачке *да се пролећна равнодневница врати на свој пређашњи датум од кога већ скоро десет дана одступи* (6. члан буле)
- \mathcal{V} -тачка током Никејског сабора (21. март)
- 1582. година исправке Никејског сабора

КОНТРАПАСХАЛИЈА

Но тако да изостављање ово од десет дана неће било коме штете проузрочити, мора се плаћање месечно или годишње извршити, а на судије ће пасти да, у спору који би из овога проистећи могао, узму у обзир речено изостављање десет дана одлагањем десет дана крајњег рока плаћања (8. члан буле)

- *Контрајубилеј (година исправке)*

ПРАВИЛО ИНТЕРКАЛАЦИЈЕ

...одређујемо да се преступни дан има уметати сваке четврте године према садашњем обичају, изузев током последњих година столећа, а ове године мада су до сада биле преступне одсад то неће бити, иако проглашавамо годину 1600. за преступну, а да током било ког периода од четири стотине година сваке три последње године столећа неће бити преступне. Године 2000. према садашњем обичају уметања преступног интеркаларног дана, фебруар ће садржати 29. дан, па ће се иста заповест о изостављању и преступним данима током сваког периода од 400 година поштовати вековечно (9. члан буле)

ИСРПАВКА ЈУЛИЈАНСКОГ КАЛЕНДАРА

- Сидерички календар преправљен у тропски
 - Секуларне година 1700, 1800, 1900...
 - Векови немају цео број дана

*...да се у будућности пролећна
равнодневница и четрнаести дан месеца
неће више мицати са њима одговарајућих
места (6. члан папске буле)*

- *Неоплатонистички подухват*
- *Хуманистички рационализам*
- *Соларни циклус истргнут из пасхалије*

ПРИХВАТАЊЕ РЕФОРМЕ НА ЗАПАДУ

- Италија, Шпанија, Португалија, Пољска
 - 4. октобра 1582. године
 - Календарски протести у Риги
- Немачки цар Рудолф II
 - Устанак у Штајмераку
 - Побуна у Аузбургу и Шпејеру
 - Тридесетогодишеи рат
- Швајцарски кантони
 - 1911. године

ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА

- Цариградски патријарх Јеремија II
- Сабор у Цариграду
 - 20. (30) новембра 1583. године
 - Анатемисао нови стил
- Велика сеоба Срба 1690. године
 - Из Отоманског царства
 - У Свето Римско Царство
 - Цар Леополд I – *Privilegia*, 1692
 - Слобода вероисповести
 - Календар старог стила
 - Право да бирају свештенике

‘Ο Πατριάρχης ‘Ιερεμίας ο Β’.

ЦАР ФРАНЦ I

- Интимат миторполиту Стратимировићу
 - 4. (16) октобар 1814. године
- Одговор на латинском језику
 - 9. (21) новембра 1814. године
- Такву одлуку не могу донети архијереји
...ако држава и велможе царства хоће, могу у својим блиским састајањима остати при старом календару ком су како убоги тако и богати услед дуге употребе склони (дијета)

УСВАЈАЊЕ НОВОГ СТИЛА

- У Бугарској 18. (31) марта 1916. године
- У Русији 18. (31) јануара 1918. године
- У СХС 15. (28) јануара 1919. године
- Отворено питање календара
 - Ђорђе Станојевић
 - Милан Недељковић
 - Љубомир Узунмирковић
 - Максим Трпоковић

СВЕПРАВОСЛАВНИ КОНГРЕС

- Комисија православних цркава
 - 13. априла (6. маја)
- Променио назив у Свеправославни конгрес
 - 5. (18) маја
- Нису учествовали
 - Антиохијска, Александријска и Јерусалимска црква
 - Руска православна црква
 - Бугарска православна црква

МИЛАНКОВИЋЕВ КАЛЕНДАР

- Миторполит Гаврлио Дожић
 - Синод Српске православне цркве
- Професор Милутин Миланковић
 - Министар вера Љубомир Јовановић
- Делегација
 - Кренула из Београда 17. (30) априла
 - Стигла у Цариград 19. априла (2. маја)
 - Путовали су возом разматрајући реформу
- Трпковићев предлог са неким изменама
 - Разилази се са грегоријанским 2800. године

РАЗМАТРАЊЕ ПРЕДЛОГА

- Предлог српске делегације
 - Поднет 10. (23) маја
 - Усвојен 17. (20) маја

Признајући да је неопходна потреба да се уклони разлика између црквеног и грађанског календара, а да не постоји никаква канонска сметња за исправку према подацима астрономске науке црквеног календара који је у употреби, једногласно решава исправку јулијанског календара у следећем:

СПРОВОЂЕЊЕ ПРЕДЛОГА

- 1) Изостављају се 13 дана из јулијанског календара који чине разлику његову према сунчаним годинама рачунатим од Првог васељенског сабора у Никеји до данас. Тако 1. октобар 1923. рачунаће се као 14. октобар 1923. године*
- 2) Празници изостављених дана прославиће се или сви заједно 14. октобра 1923. године или како то одреди архијереј епархије*

НОВОЈУЛИЈАНСКА ПАСХАЛИЈА

Васкрс ће се убудуће одређивати на основу астрономских израчунавања узимајући у обзир остварене напретке науке и то према времену светог града Јерусалима тј. рачунајући дан од поноћи до поноћи одредиће се грађански датум првог пуног месеца после пролећне равнодневнице на основу меридијана који пролази кроз цркву Христовог гроба

СТАРАЊЕ О КАЛЕНДАРУ

- Поверено звездарницама и катедрама
 - Атина, Београд, Букурешт, Петроград
- Миланковић добио писмо захвалности
- Известио Српску краљевску академију
 - Писао је о томе у Мемоарима и Канону осунчавања

ПРИМЕДБЕ НА РЕФОРМУ

Никакав модернистички салто мортале није у духу Православне цркве

- Јустин Поповић

Предлог не одговара науци ни канонима.

- Максим Трпковић

Црквена година почиње 1. септембром и ништа не смета свему свету да грађанску годину почиње 1. јануаром. Не може ли се тако прихватити у свему један календар и без Цркве и без повреде њене унутрашњости?! Непокретни наши прзници нека мирно и даље остану на свом месту! Како Јевреји и Муслимани! И коме то смета – само верски индиферентнима!

- Свештеник Стево Јањетовић из Окучана

АРХИЈЕРЕЈСКИ САБОР

Остаје при пројекту, али да ће обавестити све цркве о разлозима због којих не може прихватити и увести грегоријански календар.

На недавном Архијерејском сабору држатоу у Сремским Карловцима усвојене су готово све одлуке Свеправославног конгреса. Наша их је црква прва усвојила, но с тим да их последња уведе у живот!

- *Свештеник Јован Јуришић*

ХРИШЋАНСКИ ЖИВОТ

Без страха, без молитвеног трепета, решавају се црквени проблеми. Под притиском, ласкавим или грубим притиском модерних ванцрквених сила, многи црквени представници ропски служе трулим боговима нашег доба. Разједињени више хотимично него нехотимично, ми нервозно хитамо кроз прашуму садашњице у неизвесну будућност.

- *Уредништво*

НОВИ СТИЛ У ЦРКВИ

Представници појединих аутокефалних цркава надмећу се смело у опасним новачењима. Заборавља се на свету саборност као на мерило наше садашње делатности. Зато се недавно у православљу десио молитвени раскол – Грчка црква увела је нови календар док су остале цркве остале при старом. Молитвена саборност је нарушена...

КАЛЕНДАРСКИ ХИБРИД

- Увеле нови стил у богослужење
 - Атинска архиепископија и Цариградска патријаршија
 - Румунска, Александријска, Антиохијска, Кипарска, Пољска, Бугарска црква...
- Задржале никејску пасхалију
 - Изузев Финске православне цркве
- На дневном реду свих сабора СПЦ од 1924. до 1928. и 1930. године

ПОСЛАНИЦА ПАТРИЈАРХА ВАСИЛИЈА

Са великом тугом Мајка црква дознаје да се погдегде јављају неки који не разумејући ни шта говоре ни шта тврде, ремете наш мир. Мислимо на оне који дижу вику око календара због чега се на бројним местима саблажњава благочестиви народ и настаје штетна подела међу вама

- 4. (17) фебруара 1927. године

ОДГОВОР САБОРА СПЦ

Питање удешавања календара за Српску цркву није актуелно јер се она још држи старог стила. Иначе је Српска црква мишљења да се ово важно питање не може разрешити без сазивања Васељенског сабора

НИКЕЈСКИ КАЛЕНДАР У ХХІ ВЕКУ

- Следе га у целости
 - Српска православна црква
 - Руска православна црква
 - Света гора
 - Јерусалимска црква
 - Грузинска црква
 - Јерменска и
 - Коптска источно-православна црква
- Пасхални рачун следе све цркве
 - изузев Финске

GROUP DISCUSSION

